

pararja, ga bombardiral, Ilič pa vzel turški tabor z živezem in streljivom in potem prišel pred Mitrovico, prvo železniško stacijo. To je Turke tako dirnolo, da so koj vso posadko iz Soluna naložili na železnico in odpeljali Mitrovico braniti.

Črnogorci so prišli 6. julija v Gačko, kder je bilo 9000 Turkov zašancanih. Po 3dnevem boju so bili Turki premagani in večidel vsi posekani. Tako so se naši slavjanski bratje vojskovali prvih 10 dni! Nemško-magjarski listi poročajo, da so Srbi do sedaj bili povsod tepeni. To pa je hudobna laž, če ne, zakaj pa tedaj zmagoviti Turki ne proderejo na Srbsko, zakaj lezejo povsod nazaj? Sicer pa Turki sami čutijo, da gre za njihov obstanek. Povsod zbirajo prostovoljce, vse mohamedansko prebivalstvo kličejo pod orožje, še celo 20.000 ciganov v Bosniji hočejo orožati. Sultan je pozval egipčanskega vice-kralja na pomoč, poslal 10.000 mož svoje stražne vojne na bojišče tako, da je v Carigradu komaj 2600 vojakov. Stari prekucuh magjarski Klapka in poljski vstaš Langievič sestavljata magjarsko in poljsko legijo ali krđelo Turkom na pomoč. V Bolgariji je sultan ukazal Čerkesom bolgarsko prebivalstvo strahovati. Vsled tega se godijo strahovite reči. Požgali so že blizu 200 vasi in oplenili, starce in otroke, ki niso mogli bežati, posekali, okoli 6000 žensk in deklet ujeli in odpeljali v Carigrad na sejum, da bodo za sužnje v malo Azijo prodane. Več nego 2000 ljudi so samo v Sandžaku zaprli. Mrliči Kristijanov nepokopani ležijo in zrak se kuži. V Klisuri so zopet posekali 182 otrok, katere so v šoli dobili. Da vsled tega razkačeni Bolgari radi za orožje prijemajo, katero jim Srbi donasajo, to je lahko verjetno.

Avstrijske dežele. Homatije in krvava vojska na Turškem so sedaj pri nas vse druge in tudi domače politične zadeve v važnosti prekosile. Ljudje so povsod razdvojeni. Liberalci, Poljaci, Judi in Magjari želijo Turkom zmago, Slavjani in vsi, ki še imajo kaj krščanskega sočutja v srcu, pa držijo s Srbi. — Iz Dunaja se slišijo glasovi za porazumljenje s Čehi. No, čas bi že zdavna bil. Tudi se govori, da odstopi grof Andrassy in da na njegovo mesto pride grof Langenau ali pa grof Potocki. — Vladni listi so v zadregi, da so ministri prišli ob upljiv na turške Kristijane, razglasili neko pismo bosenskih Katoličanov, v katerem trdijo, da bodo ti vselej s sultanom držali in da protestujejo zoper kneza Milana srbskega, če bi hotel Bosnijo zasesti. To je gola domišljija. V Bosniji se ne gre za razkolništvo ali katoličanstvo, ampak za to, da se Kristijani rešijo turškega jarma. Med vstaši štejejo tudi katoliške Srbe, med njimi fajmoštra Musiča, ki vodi 2000 vstašev. — Ministri delajo vojne priprave in pošiljajo vedno več vojske na turško mejo. V Poli je pogorela velika kosarna; škode je 120.000 fl. — Južna železnica slabo gospodari; lani je 12 milijonov več izdala, nego prejela; po-

manjkljej bodo morali delničarji pokriti. — Cesarjevič Rudolf je obiskal nesrečno bojišče l. 1866 na Českem. — Nadvojvoda Viktor, tretji brat svitlega cesarja, stanuje v Bledu na Kranjskem. To je menda prvokrat, da se je cesarsk princ za več časa nastanil na slovenski zemlji. Magjari hudo ropočejo zoper Jugoslavjane in jim škodijo, kder zamorejo. Srbskega poslanca Miletiča so v Novem-sadu takoj pograbili in zaprli in v Zemunu so pobrali 60.000 chassopot-pušak, katere so Srbi od Francozev kupili. Kupčijska pogodba z Romunskimi je že začela svoje čudeže delati. Prvega julija se je mimo Orsove po Donavi na vzgor na 100 ladjah peljalo 300.000 novih centov pšenice in rži, za katero zrnje bo 3 milijonov goldinarjev iz Avstrije šlo na Romunsko. Cena zrnju pri nas mora celó podniti.

Vnanje države. Ruski narod je ves vnet za naše jugoslavjanske brate. Generalu Črnajevu so Rusi iz Moskve pisali: bodi srečen, želimo ti zmago, dali ti bodemo oficirjev, denarjev, živeža, in če bodeš nesrečen, podamo ti železno rusko roko, da zdrobiš Turčina. Ruski carevič je odkazal Srbom izplačati vsaki teden $\frac{1}{2}$ milijona rubeljnov, carinja sama skrbi za ranjence. Bolgarsko bo bržčas dobil drugi sin ruskega cesarja, namreč veliki knez Vladimir. — Romuni so se s Turki tako pogodili, da bo Donava vojnemu brodovju zaprta. Grki se tudi pripravljajo na vojsko zoper Turka. Pruski listi so nekoliko iznemirjeni bili, ko so slišali, da sta se avstrijski in ruski cesar res porazumila in da bo Andrassy odstopil. Ali to ni pomiselka vredno znamenje? — Francozi sedaj tudi žalujejo, ker so spoznali, da je njihova vojska zoper Rusa l. 1854 in zoper Avstrijo l. 1866 le Prusom bila na korist, njim pa v nesrečo tako, da sedaj zastran Turčije imajo toliko govoriti, kakor nič! — Angleško ministerstvo, ki Turke podpira, utegne odstopiti, ker veliko Angležev tega ne trpi. Severna Amerika obhaja veselo stoletnico obstanka svoje mogočne republike. Sedaj je namreč ravno sto let, kar so angleško gospodstvo otresli in postali samisvoji!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XLVI. Genova je ob morju pozidana in se spenja na višino po bregu. Priimek jej davljejo: la superba, t. j. štimana. Prekrasna jena lega, marmornate palače in bogata kupčija opravičujejo popolnem ovo priime. Prebivalcev šteje 130.000. Kupčija po morju je res velikanska. Više 300 milijonov je blago vredno, ki se tukaj vsako leto premeče iz bark na kopno in iz kopnega na ladje. Proti sovražnikom varujejo mesto močne trdnjave po visokem bregu nastavljene. Ob morju stoji močen zid, skozi katerega preži in zija vse polno kanonov. Tukaj so bili l. 1859. izbarkani Francozi, ki so potem našo vojno pri Magenti prema-

gali. Tik morja sta dva visoka stolpa, z velikanskimi svetilnicami, ki svetijo barkam, kedar hočejo v noči priti v luko ali se iz nje podati na globoko morje. Zaran v jutru in pozno na večer je pri luki najbolj živahno, vse mrgoli raznih ljudi. Ladje zmirom prihajajo in odhajajo. Tujca fakini brž spoznajo in mu ponujajo svoje čolne. Genovčani so lepi ljudje visoke postave. Tudi skrbni in delavni so. Okoli 4. ure v jutru že kupujejo in prodajajo na trgu. Sitnih beračev tukaj ni, kakor drugod na Laškem. Izmed cerkvá se tujcu prikipi stolna, posvečena sv. Lavrenciju, katera se znotraj kar blišči samega belega in plavega marmorja. V kapeli sv. Janeza krstitelja kažejo skledo, na katero je pré bila položena glava sv. Janeza potem, ko mu jo je grozoviti Herod odbiti in grešnej Herodijani nesti ukazal. Vseh najlepša pa je cerkva na čast oznanenju Marije device — s. Annunziata —, ker je znotraj bogato pozlačena. Strop je krasno rezlan. Vredno je, da se obišče tudi pokopališče — campo santo. — Nahaja se zunaj mesta $\frac{1}{2}$ ure hoda. Začelo se je na njem pokapati l. 1867. Podobno je nekoliko pokopališču v Bologni. Jedno poslopje stoji na ravani, drugo nekoliko više na bregu, oboje veže tretje poslopje, ki je v poprek zidano. V teh poslopijih je vse polno izzidanih votlin, v katere se mrliči bogatašev vlagajo; bolj ubožno ljudstvo dobiva, kakor drugod tako tudi tukaj, svoj grob v črnej zemlji. Delež vendar pri bogatih in ubogih je pa jednak — trohnoha.

Blizu 8 ure zgodaj 22. aprila smo zapustili „štmano“ Genovo in po železnici se potegnoli proti domu črez Turin. Do Aleksandrije smo se peljali po že znani cesti, potem smo vkrenoli na levo ter okoli 12. prišli v Turin, glavno mesto pijemontežkih kraljev. Mesto šteje kakih 192.000 stanovnikov in je lepše zidano, kakor Florencija. Ulice so večjidel široke, snažne, gladke, dolge in, kakor bi vstrelil ravne. Kraj mesta teče reka Po, ki pa ima tukaj še precej ozko strugo. Najlepša ulica se vije ravno kraj vode Po. Steza za pešce je pokrita in zraven se vrstijo same prodajalnice za zlatino, srebrnino, in sploh za lišp. Ljudstvo v Turinu je prijazno, samo oštarijaši so neusmiljeni do tujca in računijo, da je groza. Sicer pa je mesto sedaj, ko se je kralj izselil v Florencijo in poznej v Rim, precej bolj prazno in mrtvo postalo. Stolna cerkva sv. Janeza krstitelja je velikansko poslopje s 3 ladjami in visoko 8voglato kuplo.

Drugo jutro 23. aprila smo se podali na pot v Milan. Od Turinskega kolodvora smo se peljali daleč okoli mesta, potem pa drdrali po lepi ravnini, ki se je umetno z vodo napajala zavolj rajža, ki ondi raste. V nekotikih urah smo prišli do Novare. Za belim mestnim zidovjem je naš slavni vojskovodja grof Radecky 23. sušča l. 1849. ošabne Pijemonteze in jihove laške prekucuhe pobil v bitki, katere se vsak Avstrijan z veseljem in ponosom spominja. Tudi naš slovenski regiment,

takrat regiment Kinsky imenovan, je bil v ognju in je cele 3 ure 12.000 Pijemontezev zadrževal, dokler ni pomoči dobil in sovražnika v mesto zapolnil. Vsa pijemonteška vlada je bila zdrobljena! Od Novare smo se peljali dalje naprej po ravnini in smo v kratkem prišli do Magente, kder nam je spomin na nesrečno bitko l. 1859 poprejšnje veselje popolnem ogrenil. Tik kolodvora stoji orjašk spomenik, bivšemu francoskemu cesarju Napoleonu III. na čast. Blizu na polju je videti več lesenih črnih križev, pod katerimi trohniyo padli vojaki, avstrijski in francoski skupaj! Sred grobov je majhen griček, na njem kapelica in zraven te kostenjak. Bili smo žalostni in otožni vsi, tujan do Milana. (Nastavek prih.)

Smešničar 29. Čvrst kmet je šel po veliki cesti iz Celja. V Hudi luknji sreča gospoda, nemškutarja. Ta ga brž nagovori v svoji nemščini rekoč: her paver, bi beit ist nah Hohank? Kmet ga krivo razumi in misli, da ga zmerja za vohrnika ali oderuha. Razdražen mu odgovori: „kaj jaz vaš vohrnik, ka-li? in začne gospodiča po hrbtu ométati. Ta pa začne v sili prositi: oh, pustite me, sedaj že vem, kako daleč je v Vojnik! Kmetova palica ga je brž lepo slovenski naučila!

Razne stvari.

(Za bosenske in hercegovske reve) je Slov. Gosp. do sedaj nabral pri svojih bralcih in odposlal g. J. Horaku trgovcu in predsedniku podpiralnega odbora v Ljubljani 330 fl. Bog plati! Ostalo je 5 fl. 30 kr. Daroval je č. g. Hanžič, župnik pri sv. Duhu 1 fl. Skupaj 6 fl. 30 kr.

(Topličarjev) je do sedaj bilo v Dobrni nad Celjem 406 in v Slatini 870.

(Zletno dete) posestnika Štefana Stuheca v Runču pri Veliki nedelji je v mlako padlo in se vtopilo.

(Mariborska čitalnica) bode imela v soboto 15. t. m. v vrtu (pri slabem vremenu v salonu) g. Wiesthalerja „zur Stadt Wien“ vesel večer s petjem. Povabljeni so čast. članovi in gg. dijaki, kateri isti dan odhajajo. Naj se vsi obilo udeležé! Le članovi in po njih vpeljani Slovenci imajo vstop.

(Iz Loč pri Konjicah) se nam piše o velikem začudenju, da je g. Haas, okrajni glavar, postal častni srenjčan v Ločah. Dopisnik nima sicer nič zoper g. Haasa, pač pa ga omiluje, da je čast sprejel od takih Ločanov. Vsem pa želi naposled „troštarja“ svetega Duha!

(Ustrelil) se je 4. jul. Miha Marat, viničar v Podigraecu. Živel je s svojo ženo v samih preprih; bil je še komaj 28. maja t. l. ž njo poročen.

(Spemembe v Lavantinski škofiji.) Č. g. Ivan Hajšek je imenovan za župnika v Vseh svetih.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg. Vizovišek 22 gl. (ustan. dopl.), Cobelj, Suhač A. mlj., Jaric Val. po 11 gl.